

RODEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2-25 K, za Ameriko 2-75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tristopna petit-vrstica 26 vin. za enkrat, 20 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

-Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

43. številka.

V Ljubljani, v petek, dne 10. maja 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rodečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rodečega Prapora», Ljubljana, Franciškanske ulice številka 8/1.

DELAVCI!

Hribar je kandidat kapitalistov.

Hribar je kandidat stranke, ki delavstvu ni privoščila volilne pravice in mu je tudi sedaj ne privoščila.

Hribar je kandidat zemljiških spekulativ in stanovanjskih oderuhov, ki pode delavstvo ven iz mesta.

Kregar je kandidat veleposestniških klerikalcev.

Kregar je kandidat stranke, ki delavcu ne privoščila mesa in kruha.

Kregar je kandidat stranke, ki hoče delavstvo zadržati v napredku.

Noben zaveden delavec ne bo volil ne liberalnega, ne klerikalnega delavca! Nihče ne bo pljuval v lastno skledo!

Kandidat delavcev je:
ETBIN KRISTAN!

Volite vsi
ETBINA KRISTANA!

Volilci! Delavci!

Bliža se 14. majnik, dan volitve, ko Vam bo odločiti, ali pošljete v državni zbor svoje zastopnike, ki se bodo borili za napredek, za zboljšanje socialnih razmer, za boljše življenje delavskega ljudstva, ali pa odposljete na Dunaj poslance, ki Vas ne morejo zastopati, ker so navezani na tisto družbo, ki hoče, da ostanete nevedni in zaslužnjeni.

Dne 14. maja boste odločili, ali naj zmaga zatiranje ali svoboda.

Dne 14. maja boste s svojimi glasovi odločili, ali naj se v bodočem državnem zboru polni žepi kapitalistov, ali naj se stori kaj za Vaše potrebe.

Dne 14. maja boste s svojimi glasovi povedali, ali hočete beračiti za miloščine, ali se hočete boriti za pravice!

Delavci! Volilci!

Sami nase se morate zanašati, na svojo zavednost, na svojo voljo, na svojo moč in na svoje prepričanje. Kar boste sami dosegli, boste imeli. Na nikogar drugega se ne smete zanašati!

Se je mnogo takih, ki bi morali stati v Vaših vrstah, ker niso nič drugega kakor delavci, a v tem važnem trenutku izdajajo svoje lastne interese Vašim in svojim izkoriščevalcem. Uradniki, učitelji, privatni uradniki, sloji, ki so izkoriščanci, zatirani, prezirani kakor Vi, ki so obsojeni, da morajo živeti od svojega dela, kakor Vi, ki ne morejo doseči boljših razmer drugače kakor Vi, plazijo pred

kandidati, ki nimajo odločnosti v boju za svobodo, ki pospešujejo napredka a ne store resno ničesar za zboljšanje materialnih razmer, ki pa so pač odrekli svobodo učiteljstvu in uradništvu! So izjeme tudi v teh slojih, ali samo izjeme so, večina njih pa pleše, kakor nekdanji Izraelci, okoli zlatega teleta, pa obožuje malike, ne misleča, da se s tem ponižuje in da izroča svoje interese svojim sovražnikom.

Uradniki se ponujajo kandidatom, ki jih smatrajo za brezpravna bitja z nešteti dolžnostmi.

Učitelji pojo himne kandidatom, ki so sovražni svobodni šoli in vsakemu resničnemu napredku.

Ni je razlike v tem med liberalci in klerikalci.

Imena so različna, v bistvu so enaki. Nihče ne more dvomiti, da bode, recimo, Šusteršič glasoval za vsako lex Lichtenstein, za vsako zahtevo, ki poveča klerikalno moč v šoli. In glejte na drugi strani «naprednega» Hribarja, ki se še danes ne upa povedati, kakšno stališče zavzema glede svobodne šole! Pa vendar silijo velik del uradništva in učiteljstva v te stranke in jim hoče pomagati pri volitvah. Njih organizacije, ki bi jim bile naloga, pripraviti jih za boj, jih silijo, naj klečeplazijo pred mogočnejši ter naj uničijo svoj ponos. Mesto da bi vzgajale svoje članstvo za samostalnost, jih tlačijo še bolj v odvisnost tistih, od katerih so itak odvisni gospodarsko, službeno in socialno! Namesto da bi jim jasno pokazovali, kakšen je prepad med kapitalom in delom, pehajo svoje lastne člane vanj!

PODLISTEK.

Hans Kirchsteiger:

Pod spovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan.

Dalje.

Z največjimi mukami je župnik poskušal jesti, ali kmalu je opustil. Vsak grizljaj ga je davil v vratu. Vse drugače mu je šla včeraj nevednemu rabeljska večerja v slast. Da, včeraj je pozdravljal današnji dan. Ali sedaj ne more misliti ne na včeraj, ne na danes; vse, kar se je pred kratkim zgodilo, je ležalo kakor svinec na njegovem smrtno bolnem duhu.

Ravnodušen je šel s svojim neznanim prijateljem, ki ga je peljal k zdravniku. Zelo čudna se je zdela doktorju taka poškodba, a gospod Kettl mu je pojasnil funkcije, ki jih je izvršil škof nad starim možem.

Zdravnik se je zgrozil. To mora ovaditi. Kaj takega! Ako pretepe surov oče svojega otroka, ga postavijo pred sodišče; koliko bolj je kaznjivo, ako sleče škof svojemu duhovniku kožo!

Kettl je moral šele poučiti človekoljubnega zdravnika, da bi bila taka ovadba popolnoma odveč. Cerkev ne bi nikoli trpela, da ji poseže posvetna oblast tako v njeno svobodo in pra-

vico. Katoliško časopisje bi naredilo iz takega škofa samo cerkvenega mučenika, da bi se zato zacelile rane na prstih. Rajši naj dobro obveže pravega mučenika cerkve.

Zdravnik je storil to. Pazno je položil zdravilno lepilo na meso ter je obvezal obe roke z nalogom, naj pred tremi tedni ne odstrani obveze.

Kettl je hotel plačati zdravniku, ta pa ni maral sprejeti nobene odškodnine. Bil je celo tako okreten, da je vtihočapil dva tolarja po pet kron župniku v žep, ne da bi bil kaj opazil. A tega zdravnika že dve leti nihče ni bil videl v cerkvi.

Od zdravnika sta se vrnila oba zopet v gostilno, kjer je popil župnik malo vina. Občutil je, da so se oblažile bolečine v prstih. Brez besed, a s hvaležnim pogledom je podal neznanemu dobrotniku obvezano roko.

Ta mu je sedaj dejal, da se mora opravičiti pri svojem šefu, ker je predolgo izostal; prosil ga bode pa, naj se zavzame za župnika. Tak duhoven, ki ga trpinči njegov škof, mu bode všeč, saj se bojuje z vso močjo proti klerikalizmu. Najpoznejše v dveh urah se vrne, pa mu prinese najbrže veselo vest, da je zanj boljše poskrbljeno, nego pod krivo palico.

Toda ko se je komaj izza ure vrnil, je zaman iskal župnika. Ni ga bilo več.

Dolgo je sedel duhovnik kakor brez misli na svojem mestu. A v tem času se mu je po-

vrnila duševna moč, pač slabotna in počasi, a začela je vendar zopet delovati. Akoravno so mu bile misli še zmedene, akoravno mu je bila temna bodočnost pred očmi, mu je bilo vendar že jasno, kaj so pomenile zadnje besede neznanega dobrotnika: Postal naj bi bil orodje cerkvenih sovražnikov. To pa ni mogel in ni hotel. Kaj ni pretrpel vse grozote tekom leta iz ljubezni do cerkve, ker ni hotel prelomiti pečata njene izpovedi? Naj razglašajo drugi svetu svojo ljubezen do cerkve z lepimi, navdušenimi besedami, on ji ostane zvest v srcu, v ječi, v sramoti in v ponižanju, pa če bi moral zato poginiti lakote.

Na to sveto zvestobo do cerkve, ki je pahnila najboljšega služabnika od sebe, seveda ni mislil bivši menih. Plemenito srce ga je sililo, naj pomaga ubogemu prijatelju. Sam pač ne more storiti ničesar. Za uboge, ki jih je cerkev izpodila, je bilo najti pomoči samo pri takozvanih sovražnikih cerkve.

Ko se je torej povrnil v gostilno z radostno vestjo, da je obljubil njegov gospodar župniku začasno službo v uradništvu „Jutranjega lista“. je korakal ta že skozi predmestje. Sam ni vedel, kam gre. Le eno čustvo ga je navdajalo in to ga je gnalo iz mesta, v katerem prebiva škof, kjer stoji samostan, ki so mu vzeli v njem najsvetejše: Njegov poklic in kjer bi dobil miloščino za izdajstvo svoje cerkve.

Dalje prih,

Sodrugji in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

Prišel bode čas, ko bodo ogoljufani učitelji in uradniki preklinjali take voditelje in dvigali pesti proti tistim, ki se jim danes prilizujejo.

Zdaj pa ne smete računati na njih pomoč. Častne izjeme med njimi, ki se ne marajo poniževati, niso dosti številne.

Nase, samo nase se morate zanašati, delavci!

Ali to vam bodi v spodbudo, da napneš v tem boju vse svoje moči. **Tem častnejša bode Vaša zmaga.**

Delavci!

Vi bode te glasovali povsod za **socialno demokracijo**, ker veste, da je to **Vaša stranka, edina Vaša stranka!** V Vaših dušah je premočan ponos, da bi padali na trebuh pred tistimi, ki se vam sedaj prilizujejo in hlinijo in vas božajo, a ki so vas topli in gazili ves čas, ko ni bilo volitev in vas bodo zopet prezirali, ko bodo volitve končane!

V Vaših srcih je prevročje čuvstvo za svobodo, da bi oddajali svoje glasove tistim, ki vas smatrajo za nižja bitja, določena za sužnjost in pasjo pokorščino.

V Vaših glavah je premogočno prepričanje, da si morate svoje pravice **priboriti** in da jih nikoli ne dobite od sovražne družbe v dar!

Delavci!

Storili bode te svojo dolžnost. Glasovali bode te socialno-demokracijo. Kajti samo socialna demokracija sme energično nastopiti **proti kapitalizmu, proti poneumnevanju, proti iskoriščanju**. Samo socialna demokracija bode skrbela, da dobite v roke **sredstva za svoj boj**. Glasovali bode te socialno-demokracijo, kajti s tem bode te glasovali **zase**.

In čas do 14. maja bode te porabili vsi, vsi, ki ste zavedni, da prepričate zadnjega delavca, kaj zahteva od njega lastni blagor in kako se obrani napadov, teroriziranja in sramotnega podkupovanja.

Tako pojdemo v boj kot stranka, ki ve, kaj je in kaj hoče. Pogumno pojdemo na volišče, ker vemo:

Ako store delavci svojo dolžnost, mora biti zmaga naša!

Vsi na delo! Vsi v boj!

Živela, jugoslovanska socialno-demokratska stranka!

Politični odsevi.

Električna zveza med Dunajem in Požnom. Narodno-gospodarski odsek ogrske zbornice je odklonil zakonski načrt o zvezi med Dunajem in Požnom, ki ga je bila izdala še prejšnja vlada. Drž. tajnik Szterenyi je izjavil da je predloga zgolj lokalnega pomena brez vsake politične in narodne primesi. Duh njegovega govora je bil ta, da sedanjemu kabinetu na sprejetju načrta ni prav nič ležeče. Odsek je ta migljaj razumel in odklonil predlogo.

Francoska zbornica. Pod jako spletenimi odnošaji se je sestala francoska zbornica v terek k novemu zasedanju. Ministrski predsednik, ki je svoj čas norčeval se iz avtoritete in plaval popolnoma v anarhističnih vodah, je končno zašel med filistre. To je položaj na Francoskem. — Odpustil je uradnike, ki so naslovili nanj sarkastno pismo, zapreti je dal nekaj ljudi, ki so podpisali antimilitaristični oklic in voditelje delavske konfederacije. To je rodilo oster konflikt med vlado in socialisti. Jaures, ki je ob neštevilnih priložnostih otel Clemenceauju rahlo ministrsko življenje v pričakovanju, da izvede socialno reformo, je napovedal sedanjim vladim najhujši boj. Izgledi, ki jih ima ministrski predsednik na zasedanje zbornice, niso blesteči, in če se bode hotel obdržati na površju, bo moral seči precej na desno, v republikanski centrum.

Kokovcev o ruskih financah. Ruski finančni minister Kokovcev se je izjavil, da Rusija ne namerava najemati v tujini novega posojila. Ruske finance da sicer niso sijajne, vendar zadovoljive, po zaslugi neizčrpnih produkcijskih virov Rusije se je finančno stanje v tako naglem času po rusko-japonski vojni opomoglo. Dejal je, da bodo za pokritje izrednih izdatkov zadoščala notranja posojila. — Če ni vse to priprava za nov apel na evropski mošnjček?

Opozicijski blok na Bolgarskem. Smoter združitve vseh opozicijskih strank je, izvedba vse opozicijske skupne zahteve in za strmoglavljenje sedajne vlade. Opozicijski blok zastopa precejšno politično moč in sodeč po odmevu v javnosti, so dnevi sedanje vlade šteti.

Ljubljanske državnozbornske volitve.

Volilni okraj ljubljanskega mesta je krajevno razdeljen na osem volilnih komisij.

I. volilna komisija (šolski okraj). Volišče: Velika dvorana «Mestnega Doma»; volilni komisar: magistr. svetnik g. Evgen Lah.

II. volilna komisija (šentjakovski okraj). Volišče: šolska dvorana mestne osemrazredne dekliške šole pri sv. Jakobu; volilni komisar: magistr. svetnik g. dr. Zarnik.

III. volilna komisija (dvorski okraj, brez Krakova in Trnova). Volišče: telovadnica višje realke; volilni komisar: okrajni nadkomisar g. Schitnik.

IV. volilna komisija (Krakov in Trnovo). Volišče: šolska dvorana mestnega otroškega vrta v Cerkvenih ulicah; volilni komisar: okrajni glavar g. dr. Praxmarer.

V. volilna komisija (kolodvorski okraj, vzhodno od Dunajske ceste). Volišče: Telovadnica prve mestne deške šole v Komenskega ulici; volilni komisar: okrajni komisar g. doktor Vrtačnik.

VI. volilna komisija (kolodvorski okraj zapadno od Dunajske ceste). Volišče: telovadnica I. državne gimnazije v Tomanovih ulicah; volilni komisar: magistr. ravnatelj gospod Vončina.

VII. volilna komisija (Hauptmanica, Hradeckega vas, Illova, Karolinska zemlja, Orlove ulice, Črna vas, Dolenjska cesta in Galjeva). Volišče: šolska dvorana mestne šole na Barju; volilni komisar: okr. komisar g. dr. Mathias.

VIII. volilna komisija (Vodmat). Volišče: dnevna dvorana mestne jubilejske ubožnice v Japljevih ulicah; volilni komisar: okrajni komisar g. dr. Schwegel.

Na vsaki izkaznici (legitimaciji) je označeno volišče, kateremu je posamezen volilec po svojem bivališču prideljen. Kdor je po prejemu izkaznice svoje bivališče premenil, voli v zvezi s tem na onem volišču, ki je na izkaznici označeno.

Volilni se od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Ime, značaj in bivališče kandidata na glasovnicah ni da bi moralo biti pisano z roko; veljavne so torej tudi glasovnice, na katerih je kandidat označen s pomočjo tiska.

Ljubljanski volilci!

Pridite

v nedeljo, dne 12. maja ob pol 10. uri dopoldne

na

Volilni shod

ki bode

na vrtu „Narodnega Doma“.

**DNEVNI RED:
Državnozbornske volitve.**

Udeležite se tega shoda polnoštevilno!

**Okrajni volilni odbor
jugoslovanske socialno-dem. stranke.**

Domače stvari.

Glavna volilna komisija za Ljubljano se sestane pod predsedstvom glavnega volilnega komisarja magistr. svetnika g. Evgena Laha 15. maja t. l. ob deseti uri predpoldne v veliki dvorani «Mestnega doma»; uradno se volilni izid razglasi šele tedaj. Vendar pa se bo izvedelo za izid volitev kmalu po končanem volilnem aktu.

Prekrižani načrti. Slednjemu delavcu je v živem spominu, kako neutrudljivo je liberalna stranka delovala v zadnjem času, da bi bila pripravila delavstvo ob volilno pravico. Komaj je vlada naznanila, da predloži načrt splošne in enake volilne pravice, že je vstal liberalni poslanec dr. Tavčar in govoril proti ravnopravnosti delavstva, proti temu, da se odpro delavstvu vrata v parlament. Tedaj še niso bile znane nobene podrobnosti tega načrta in liberalci se niso imeli «koroskih bratov», za katere so se posej, ko je bila vladna predloga objavljena, tako hinavsko skrivali. Toda vsi napori, vse prizadevanje liberalcev je bilo brezuspešno; moč demokratske ideje je šla preko zakletih nasprotnikov delavstva in se uveljavila. Uvideli so liberalci, da so prešibki za

odpor proti zmagoviti ideji demokracije, toda svojega protidelavskega sovraštva ne morejo zatajiti nikoli. — Pred kratkim si je župan in kandidat Hribar mislil, da se najlaglje ubrani neprijetnega mu delavstva, če se volitve v Ljubljani vrše le od 8. ure zjutraj do popoldne, tedaj v času, ko je delavstvo na delu. Dobro je vedel, da bode delavstvo ta dan kompaktno glasovalo za delavskega socialno-demokratskega kandidata Etb. Kristana in temeljito obračunalo s protidelavsko liberalno kliko in njenim kandidatom Hribarjem. — Toda pokvarili smo mu s svojim protestom nezaslišani rop, ki ga je nameraval izvršiti liberalni kandidat Hribar nad volilno pravico delavstva. In Hribar se je zbal viharja, ki bi bil med delavstvom nastal, če bi bilo ostalo pri prvotni določbi. Udal se je in sedaj se bodo v Ljubljani volitve vršile od 8. zjutraj do 2. popoldne. Delavci, pridite pravočasno na volišče in storite dolžnost, ki jo imate napram sebi in svoji časti!

Znajo pa. Tvorničar Kalmus je drugi dan po Hribarjevem shodu na Gmajni vprašal 70 letnega moža, svojega delavca, zakaj ga ni bilo na shod. Starček je rekel, da ni mogel priti. Kalmus mu je rekel nato: «A, naši denarji so pa dobri!» — Zdaj razumemo vse. Kalmusovi delavci torej niso svobodni delavci nego sužnji.

Politična neznačajnost ljubljanskih Kamovcev. Delavci, ki se sučejo okolo Kama, so prav taki kakor krščanski socialci. Oboji ližejo pete svojim «gospodom». Kamovci so se pa še posebno izkazali. Ti možički verujejo kakršnimkoli lažem in lažejo sami prav pridno; izdali so svojo delavsko čast in sli v službo svojemu gospodarskemu nasprotniku. Toda še nekaj. Ko je «Narodni dom» izgnal pevsko društvo «Ljubljano» iz stanovanja, je Kamov «Ljubljanski Zvon» takoj zasedel tisto stanovanje ter s tem prekršil solidarnost med pevskimi društvi. Kakršni ljudje, taki značaji.

«Nova Doba» je objavila pred kratkim članek, ki smo ga čitali z velikim zanimanjem. Čitali smo ga in smo se čudili. Članek je razlagal, da bode treba politike narodnega sporazuma. Vprašati se moramo; Ali je bila doslej med nami glede narodnega vprašanja čudovito nesporazumljenje, ali pa je prišla «Nova Doba» do boljšega izpoznanja? Saj ni njen novi nauk nič drugega, kakor ponovitev naše stare trditve, da je šovinistični boj poguben in da je treba v narodnem oziru iskati sprave. Seveda mora biti temelj spravi pravičen; socialni demokracije so dosti jasno povedali, da je pogoj za sporazum enakopravnost in narodna avtonomija, to se pravi narodna samostalnost. Ali odgovarjalo se nam je: Ne, boj mora biti, boj! In če smo se drznili ponoviti, da je treba sporazuma, se nas je stigmatiziralo za narodne izdajalce, mlačneže, Neslovence i. t. d. Veseli nas, da je «N. D.» izpregledala. Ali vprašanje je, kako se najbolje posluži sporazumu. Šovinisti ga ne bodo dosegli, ker jim je šovinizem pogoj politične ekzistence. Vzemite jim ga, pa ne bodo vedeli, od česar bi živeli. Ali o vsakem narodu so sloji, ki žele narodnega miru. Zbirajo se v socialni demokraciji vsakega naroda. Čim močnejše bode to jedro, kateremu se pridružujejo tuintam tudi drugi elementi (Masaryk na Češkem, sotrudniki bivšega «Wega» med Nemci i. t. d.), tem prej je mogoče, da se doseže tisti cilj, ki ga hvali sedaj tudi «N. D.» Ako bi bilo glasilo mladih dosledno, bi moralo iz svojega nauka izvajati konsekvence in čim topleje pripočati svojim pristašem, naj glasujejo povsod po Slovenskem za socialne demokrate, ki se bodo najresneje bojevali za sporazum in za narodno samostalnost.

Ubožna politika župana Hribarja — ubožna. Zlasti v poslednjem času pogosto srečavaš po ljubljanskih ulicah žive spomine na Hribarjevo «socialno-politično delovanje». Na tem vogalu kleričnik, ki mu je zaklenjeno, nepoznano sli pa pozabljeno kraljestvo luči; na onem križišču človek, ki ga je krivična, pod vlado slučajja stoječa usoda ozlodarila s pokvarjenim udom, ali ga pa yrgla brez vseh sredstev na trdi tlak. Po cele dneve, v dežju in na prahu, po cestah in alejah stoje ti socialno-politični monumenti župana Hribarja. S klobukom v roki, z rokodelskim izražanjem žalosti in bolesti, ponižujejo svoje človeško dostojanstvo, zatajujejo v sebi človeka. Kdo bi se brigal zanje? Kandidat Iv. Hribar, ki načeluje občinski upravi? Čemu? Ti ubožci nimajo volilne pravice! — Nad vsak dvom vzvišena je pravica teh revežev, ki so brez lastne volje zabredli v žalostni položaj, do življenja. Zivel smejo in morajo! Vendar je čestno beračenje neutemeljen in neracionalen način ubožne politike; neutemeljen, ker dolžnost, podpirati neznanega nesrečnika, ki mu nisem ničesar zakrivil, je le toliko, kolikoršna je dolžnost človeka do sočutja; neracionalen je ta način, ker vodi v neenakomerno razdeljevanje podpor, ker se prepušča preskrbo revežev krivičnemu in slepemu slučajju. Če imajo ubogi pravico do življenja, mora storiti občina svojo proketo družabno dolžnost in voditi cenejšo in umnejšo ubožno politiko kot je sistem cestne dobrotelosti. Da občina te dolžnosti pod Hribarjevim načelstvom ne izvršuje, živi dokazi — čestni socialno-politični monumenti. Razlaga: v volilnem imeniku jih ni,

Liberalci si kar ne dajo dopovedati, da zaveden delavec ne more glasovati za Hribarja, če si noče sam očitati, da je nedosleden in — nespamet. Zastonj jim je vse dokazovanje o protidelavskem stališču, ko ga zavzema Hribar kot tak namreč kot zagrizeni manches, tercijanec in pa kot kandidat liberalne, delavskim pravicam sovražne stranke. Mi pa jim kličemo vnovič: delavci Kristana, buržoaziji Hribarja! Liberalne koze, kaj nam silite v naš zelnik!

Poročila o terorizmu in kupovanju glasov nam prihajajo vsak dan nova. Tako je te dni policijski stražnik dostavil legitimacijo nekemu našemu somišljeniku branjevcu in mu zagrozil, da zgubi «stant», če ne voli Hribarja. Kajpakda smo poskrbeli v tem slučaju, da bode krivec prejel zasluzeno kaznen. Navezani smo, da se v kar najizdatnejši meri poslužujemo obrambnih sredstev, ki nam jih nudi nova postava o volilni svobodi, da damo vsakogar, ki skuša nepostavno vplivati na volilce, brez pardona zapreti. Opozorjamo torej znova sodruga somišljenike, da nam prijavijo vsak slučaj terorizma ali podkupovanja. V vsakem slučaju pa naj, preden gre k volitvi, prečrta ime nasprotnega kandidata in napiše delavskega kandidata.

Zlate čase ima v Ljubljani naša ljuba populčna mladina; bolj kot razgraja in se dere: Živio Hribar, tem prijaznejše jih gleda sicer mrko oko postave. V sredo okoli 11. ure ponoči se je podila najeta tolpa Hribarjevih častilcev po mestnih ulicah, prirejala ovacije dr. Tavčarju in Hribarju, rogoviliła pred stanovanjem dr. Šušteršiča in pobila okna skofije. S svojim nespodobnim razgrajanjem, vpitjem in živzganjem je dolgo časa kalila nočni mir in policija, ki je ob dostojnih manifestacijah bila nervozna, je mirno opazovala neokusno in barabsko razgrajanje Hribarjeve tolpe. Če mislijo liberalci, da na tak surov način pridobe Hribarju kak glas, se krvavo motijo. Značilno je za dostojnost «dostojnega» Hribarja, ki si da votirati zaupanje od takih sumljivih tolp. Najodločnejše zahtevamo, da Hribarjeva agitacijska jata vsaj ponoči ne nadleguje volilcev, in apeliramo na šefa mestne policije Iv. Hribarja, da dá svoji obupni agitaciji dostojnejšo smer.

Agitacija za protidelavskega kandidata Hribarja postaja od dne do dne silovitejša in — gnusnejša. Krđelo plačanih agitatorjev se podi iz krčme v krčmo, se tam napaja, razgraja in vbija nasprotniku «svoja» prepričanja s pestjo. Vsak večer se razlega divje vpitje, zlasti po predmestnih ulicah, «zmagovalci» oznanjajo s huranskim vriščem, da se jim je zopet posrečilo razbiti kak shod. Vsaka številka «Slov. Naroda» je polna poročil o takih zmagah. Nimamo niti najmanjšega povoda ogrevati se za kako meščansko stranko ali priznati moramo, da smo nekoliko višje vendarle cenili njihovo moralno vrednost. Toda sami so nas prepričali, da smo imeli o njih veliko predobro mnenje. Včasih smo se zgražali samo nad «Narodovo» pisavo — češ, to je nekaj posebnega v liberalnem taboru — sedaj se nam gabijo ti ljudje sploh. Ne delamo več razločka: vsa stranka je gnila v svojem jedru in surova v svojih pojavih. In to hoče biti inteligenca! Naprej, slovenski delavec! ti boš regeneriral slovenski narod, ti boš vžil zdravih sokov v to zastrupljeno kri.

Volitev v bolniško blagajno ljubljansko. Včeraj so volili mestni okraji: Solski 8 delegatov naših glasov 27 (lib. 13), Vodmat 6 delegatov naših glasov 5 (lib. 40), Predkraji 2 glasova (1 delegat). V vodmatskem okraju se je izkazal posebno g. D. Hribar in pa električne železnicne uprava. Obe firmi sta pripeljali volilce korporativno. Delavci imajo sedaj nad 130 delegatov; liberalci pa le okoli 7. — V nedeljo volijo delodajalci. Kakor čujemo so izbrali za kandidate same odločne nasprotnike delavstva. Volijo 70 delegatov.

Klerikalna agitacija. V dobrovski okolici hodi vpkokojeni učitelj M. Rant okoli žensk, kadar so možje z doma in popisuje glasovnice. Ker je tako početje v očitnem nasprotju z zakonom v varstvo volilne svobode, smo storili vse potrebno, da bo z Rantom obračunal državni pravdnik. Enako bomo ustavili vsem Rantovim posnemovalcem njih protipostavno rokodetstvo, zatorej pozivljamo sodruga in somišljenike, da nam vsak tak slučaj takoj naznanijo.

Rezervni častnik in tajnik liberalne stranke, jurist **Arnóšt Cham** je v soboto popoldan, povprašan po nekem našem zaupniku, ako se liberalci udeležijo volitev v okrajno bolniško blagajno, odgovoril, da ne. Očividno je govoril neresnico, ker so njegovi najožji zaupniki in odborniki društva, ki mu faktično on načeluje, že v petek popoldan po mestu kolportirali glasovnice z liberalnimi kandidati. No, spet bomo imeli dvoboj? Gaspod Cham, ali ne?

Škof Napotnik in volitve. Naši klerikalci si vedno domišljujejo, da se mora ves svet sukati po njih volji in da morejo v vsako stvar vtikati svoj nos. Posebno seveda v volitve. Gre se za državni zbor, za posvetna vprašanja, za davke, za militarizem, za socialne reforme, skratka za reči, ki se ličejo življenja na tem svetu in ki se nič, prav nič ne dotikajo vere. Ali katoliški škofje hočejo tudi tukaj komandirati. Ljudstvo naj jih sluša tudi v politiki in izvoljeni poslanci naj bodo njih ponilni hlapci. Tako hoče mariborski škof Na-

p o t n i k. Izdal je pastirsko pismo, ki ni nič drugega, kakor volilni letak. Niti besedice ne bi zinili, ako bi prečastiti kot privatnik in volillec izdal volilno proklamacijo. To pravico ima vsak državljan. Predrzno je pa, da rabi svoje cerkveno a v t o r i t e t o ter p r e d p i s u j e vernikom, kako naj glasujejo. V to politično pastirsko pismo meša boga, sveto trojico, neumrjčnost duše, Kristusa, Marijo, angleje in svetnike in menda niti sam ne vé, kako ponižuje s tem tisto vero, katero bi imel varovati in utrjevati. Dan na dan očitajo socialnim demokratom, da izpodkopujejo vero; a če jo more kdo temeljito omajati, pa jo bodo omajali tisti, ki jo rabijo za dekle politike. Kadar ljudje sploh ne bodo več verjeli, da more priti sveta beseda iz ust teh ljudi, naj se primejo sami za nos.

Za tedenske naročnike, ki dobivajo list vsak petek, prinašamo danes na zadnji strani zadnji dve nadaljevanji romana «Pod spovednim pečatom», kar je bilo objavljeno v 29. in 33. števi. «Rdečega Prapora» v dnevniku.

Dopisi.

V Grosupljem biva že nad pol leta železniški poduradnik, ki je radi svoje surovosti skrajno nepriljubljen pri podrejenih delavcih. Nakopal si je antipatije od mnogih, ki mu ne priajo in teh je srčna želja, da se čimprej rešijo njegove sekature in komande. Ta «višji» gospod rabi priimke, ki so lastni vagabundom, a ne poštenim delavcem. On pač misli, da je iz boljšega testa, da je nadbitje, ne pomisli pa, da ima kruh od ravno iste mize, kakor delavci. Priljubljeni so mu le oni, ki mu prinašajo besedičenja, vtikuje pa se tudi v popolnoma privatne razmere žel. delavcev. Jeli to dopustno, ali ne, naj presodi vsak sam! Pa saj klerikalni «višji» menijo, da so res «višji» ter da imajo oblast vsepovsod nad «nižjimi». Pač bi radi vedeli, ali so delavci le za trudapolno in mučno delo, za sekature, so li ljudje, ali ne, ki si poštenim potom služijo kruh. Za danes zamolčimo ime in želimo, da bi postopal drugače, inace naznamo ravnateljstvu. Službovanje pri železnici je že itak mučno in težavno in če greni še te ure «višji» pač ni mogoče nadalje prenašati more, ki nas tlačijo!

Shodi.

Napovedani so:

Velik volilni tabor

je v nedeljo, 12. majnika ob 2. popoldne.

v Trbovljah

na vrtu gosp. Božiča.

Povabljeni so vsi kandidati je laško-sevniško-brezkega volilnega okraja.

Pridite vsi!

Trboveljsko delavstvo.

V Tržiču, dne 12. majnika ob treh popoldne v gostilni pri «Pelarju». Govori drzavnozborski kandidat dr. Anton Dermota.

Logatec, 10. maja ob 8. zvečer pri Korenčanu.

Hotedersica, 11. maja ob 7. zvečer.

Idrija, nedeljo 12. maja, veliki tabor.

Grahovo, 13. maja ob 7. zvečer.

Sovodnje. V nedeljo, 12. maja, ob 3. uri popoldne volilni shod. Govori sodr. Ropas.

Hrastnik. V nedeljo, 12. majnika ob 9. uri dopoldne volilni shod v gostilni gospoda Birtiča. Poročevalec sodrug Čobal.

Rakek. Dne 4. maja je bil tukaj izborna obiskan shod, katerega so se udeležili tudi lesni delavci iz tovarne. Na shodu je govoril sodrug Josip Kopač in je bila njegova kandidatura z navdušenjem odobrena.

Unec. V nedeljo, 5. maja je bil tukaj pri Ribiču socialno-demokratični volilni shod. Udeležilo se ga je do 200 volilcev, večinoma kmetov, ki so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja kandidata sodruga Josipa Kopača ter so soglasno sklenili glasovati dne 14. majnika zanj. Ker se je izvedelo, da bode shod tudi na Planini, se je nad 20 naših volilcev odpeljalo z vozovi tja, da se udeležijo tudi ondotnega shoda. Tudi tukaj je bila udeležba imenitna. Preden pa se je shod na Planini začel, so uganjali liberalci in klerikalci razne neslane burke in rabili blato, kar se je dalo. Sodruga A. Kristan jih je opozoril, naj ne obrekujejo odsotnih, ampak naj govore, kadar bo kandidat navzoč. Ko jih je potem na shodu vabil na besedo, se nihče ni oglasil, ampak vsi so pritrjevali Kopaču in Kristanu.

Kapela. Dne 28. aprila ob 4. uri popoldan se je vršil tudi v naši vasi socialno-demokratični volilni shod. Prostori so bili do zadnjega kotička napolnjeni. Poročal je kandidat Miha Čobal. Navzoči volilci so mu z navdušenjem pritrjevali. Kandidatura soglasno sprejeta.

Brezka okolica, dne 5. maja. Pri nas se je vršil danes popoldan veliki shod, na katerem se je predstavljal volilcem naš kandidat Miha Čobal. Govoril je tudi sodrug Baraga; kandidatura soglasno sprejeta.

Najnovejše vesti.

Jägerndorf, 9. maja. Od kapi zadet je umrl po volivnem shodu v delavskem domu Hugon Schmidt. (Sodrug Hugon Schmid je bil eden najneustrašnejših predbojevnikov socialne demokracije, ki si je s svojim agitatoričnim in organizatoričnim delom nakopal neštevilno preganjanj.)

Berlin, 9. maja. V drž. zboru je bil v razpravi proračun za južno-zapadno Afriko. Govorili so Hompesch, Lattmann. Soc. dem. Ledebour je govoril o veliki umrljivosti v zadnji kolonialni vojni ujetih domačinov: umrlo jih je okoli 1200. Dernburg je skušal to dejstvo omiliti. — Nato je bil proračun sprejet, sprejeta tudi resolucija, da se umaknejo vojaške posadke, čim se dežela umiri.

Bruselj, 9. maja. Po viharni debati zaradi postopanja prejšnje vlade, ki ni naznanila zbornici, da je umaknila zakonski načrt o ureditvi delavnega časa, odklonila z 79 proti 68 glasov Jan-sonov dnevni red, ki izreka vladi grajo.

Pariz, 9. maja. Japonski poslanik Kurino se je izjavil poročevalcu «Matina», da so šanse ameriškog-japonskega dogovora zelo ugodne, dočim tak dogovor z Nemčijo nima pomena, ker Nemčija v Vzhodni Aziji nima obsežnejših kolonij, kakor Francija, Anglija in Amerika.

Pariz, 9. maja. Združena socialistična stranka je izdala manifest, v kateri očita vladi, da ni izvedla niti ene socialne reforme, pač pa ustvarila v Parizu pravo obsedno stanje. Manifest napoveduje tej reakciji najostrejši boj in pozivlja delavstvo k solidarnosti v tem boju.

Pariz, 9. maja. V zbornici sta zahtevala socialisti Vaillant in Steeg, da se razveljavijo odredbe, s katerimi so bili odpuščeni socialistični uradniki, in se zavzemala za koalicijsko svobodo uradništva.

Orleans, 9. maja. Slavlje device orleanske, ki se je snoči začelo, se je doslej vršilo ob ogromni udeležbi, brez vsakega incidenta.

Canea, 9. maja. Volilna agitacija za bližajočo se volitve je privzela viharne oblike; vladajoča stranka se trudi na vse načine, da se vzdrži na krmilu, toda brzčas brezupešno.

London, 9. maja. Angleški kralj je dal na čast japonskemu princu Fushimi banket.

London, 9. maja. V imenu angl. vlade je Churchill izjavil, da je proti izjemni carini napram koloniji.

London, 9. maja. Spodnja zbornica je sprejela predlogo glede Irskega upravnega sveta s 416 proti 121 glasom.

Izkaz prostovoljnih darov.

Volilnemu skladi stranke so prispevali: Sodrug železničarji v St. Petru po sodrugu J. Kojancu 9 K 20 vin.

Volilnemu skladi ljubljanske okrajne organizacije so prispevali: Neimenovani tiskarji 10 K; sodrug Komac nabral pri Levu 4 K 20 vin; organizirani železničarji v Spodnji Šiški 20 K; Končan v Rožni dolini 1 K; organizirani strojarji po sodrugu Bizjaku 4 K; Neimenovan 1 K; Lukežič Josip 80 vin; organizirani čevljarji 6 K; organizirani železničarji v Spodnji Šiški 4 K. Skupaj 51 K.

Išče se

mlekarna

ki bi se zavezala pošiljati

skozi celo leto

dnevno po 10 kg svežega

čajnega masla.

Cene po dogovoru. Kupuje se tudi maslni sir. Od poštenih strank se sprejema blago tudi po povzetju, drugače pa na tedenski ali mesečni račun.

J. Leskovec, Pulj.

Organizacije, sodrugi, pozor!

Povodom bližajočih se državnozbornih volitev je v proslavo splošne in enake volilne pravice izvrševalni odbor založil krasne

umetniške razglednice

v barvotisku

predstavljajoče simbol bližajoče se delavske pomladi.

Cena	50 izvodom	3 K 25 v
"	100 "	5 " 75 "
"	500 "	23 " 75 "
"	1000 "	40 " — "

Posamezni komadi po 8 vin.

Naroča se jih pri upravnistvu „Rdečega Prapora“ proti plačilu, oz. poštnu. povzetju.

Sodrugi, sezite pridno po teh razglednicah!

Naročajte edino slovensko revijo

Naši Zapiski.

Naročnina:

Za celo leto K 3, za pola leta K 1.50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.

Uredništvo in upravnistvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:

8. številka tretjega letnika: **Nekaj kulturnih zavodov slovenskih**, po 24 vin.

10. in 11. številka tretjega letnika: **Prešernov spomenik**, obsejajoča 48 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.

Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijatelja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravnistvu „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.

I. S. Machar: **Magdalena**, povest v verzih; poslovenil A. Dermota, po 2 K.

Abditus: **Občina in socializem**, 70 vin.

P. Mihalek: **Iz nižin življenja**, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošurice:

Program socialne demokracije, po 4 vin., po pošti 8 vin.

Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.

Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.

Vsaka ponaredba in posatsek je kaznivo.

Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

4 52—85

Thierryevo centifolijno mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3.60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.

Te dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdanj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarinar A. Thierry v Pregradi p. Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Sodrugi! Dne 14. maja vsi na volišče.

Kaj hočejo socialni demokracije

ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznani s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošuri, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije

4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravnistvu

„RDECEGA PRAPORA“.

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o do- mači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bofete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in združne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi času primerna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji

Novi državnozborni volilni red.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana si usojam naznaniti slavnemu občinstvu, osobito pa n. gg. železničarjem in delavstvu sploh, da sem prevzela obveznato

gostilno „pri Anžoku“ v Spodnji Šiški št. 9

in se priporočam za mnogobrojen poset. Točijo se različna vina in pivo. Gorka in mrzla jedila ob vsakem času. Postrežba točna. Cene nizke.

Vabim vse dosedanje kakor tudi nove goste, ker bodo točno in kar najbolje postreženi.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Ivanka Egger, gostilničarka.

Vsako nedeljo in praznik popoldne v salonu ples.

P. n. društvom je na razpolago prostoren salon, primeren za zabave, veselice, shode i. dr., kakor tudi več stranskih sob za manjša sestanke, seje i. t. d.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborno pivo v sodnih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855. Številka telefona 210.